

STATUS

for målsætninger om sagsbehandlingstider for
volds- og voldtægtssager ved domstolene

Indholdsfortegnelse	Side
<i>1. Sammenfatning og overordnet vurdering</i>	2
<i>2. Perspektivering</i>	2
<i>3. Voldtægtssager</i>	3
3.1 Baggrund for målsætningen	3
3.2 Status for målopfyldelsen i 1. halvår 2008	3
<i>4. Voldssager</i>	4
4.1 Baggrund for målsætningen	4
4.2 Status for målopfyldelsen i 1. halvår 2008	4
4.3 Den særlige voldsundersøgelse	6
4.4 Landsretterne	7
<i>Bilagsoversigt</i>	8

1. Sammenfatning og overordnet vurdering

Domstolsstyrelsen har udarbejdet statistik og analyseret målopfyldelse mv. for de særlige voldssager og voldtægtssager i 1. halvår 2008.

De vigtigste resultater for voldtægtssagerne er:

- 66 % af **voldtægtssagerne** blev i 1. halvår 2008 afgjort inden for fristen på 37 dage mod 46 % i 2007 og 47 % i 2006. Udviklingen i 1. halvår 2008 er meget tilfredsstillende, og **målopfyldelsen er bedre end før reformen**. Det bør dog bemærkes, at den bedre målopfyldelse er baseret på få sager.
- Retterne er i 1. halvår 2008 i kun 11 % af sagerne – svarende til 4 sager ud af 35 sager - årsag til at forsinke voldtægtssagerne.

De vigtigste resultater for **de særlige voldssager** er:

- 53 % af **de særlige voldssager** blev i 1. halvår 2008 afgjort inden for 37 dage, dvs. at **opfyldelsesprocenten er tilbage på niveauet før reformen**. I 2006 blev 54 % af de særlige voldssager afgjort inden for 37 dage.
- Retten er i 1. halvår 2008 eneårsag til at forsinke sagerne i 6 % af alle de særlige voldssager og ene- eller medvirkende årsag til at forsinke sagerne i 9 % af alle de særlige voldssager.
- **Landsretterne** afvikler markant flere særlige voldssager under 6 måneder i 1. halvår 2008 end i tidligere år.

2. Perspektivering

Som følge af domstolsreformen har de seneste år, navnlig 2007, været atypiske år for byretterne i sagsbehandlingsøjemed. Arbejdet med at forberede domstolsreformen tog for alvor fart i 2. halvår 2006 med den virkning, at antallet af årsværk anvendt til direkte sagsbehandling helt naturligt blev reduceret noget. Det første reformår - 2007 - var præget af store udfordringer i tilknytning til IT- og bygningsløsninger til de 24 nye byretter. Den samlede bygningsløsning er endnu ikke på plads, hvilket betyder, at der stadig er "uproduktiv tid" med kørsel mellem de forskellige lokaliteter for den enkelte ret.

På den baggrund er det ikke overraskende, at målopfyldelsen for de særlige voldssager faldt fra **54 %** i 2006 til **50 %** i 2007, men det er glædeligt at se, at målopfyldelsen nu er på vej op og for 1. halvår 2008 nåede op på **53 %**.

Domstolsreformen har været en anledning til at tænke bredere i forhold til mulighederne for at nedbringe sagsbehandlingstiden. Styrelsen nedsatte i 2007 et Samarbejdsforum bestående af repræsentanter for politi- og anklagemyndighed, forsvarsadvokater, Kriminalforsorgen, Retslægerådet, Arbejdsskadestyrelsen samt retterne. Under dette forum blev nedsat en arbejdsgruppe, der skulle se på mulighederne for at øge målopfyldelsen for de særlige voldssager og voldtægtssagerne. Denne arbejdsgruppe har kortlagt de enkelte sagsskridt og aktiviteter ved behandlingen af en (særlig) voldssag og en voldtægtssag og der er aftalt procedurer, som skal optimere sagsgangene fra politi via domstole til kriminalforsorgen med henblik på en øget målopfyldelse i alle instanser.

Som omtalt i tidligere afrapporteringer vil målsætningen om en sagsbehandlingstid på 37 dage i de særlige voldssager og voldtægtssagerne – uanset de tiltag som styrelsen løbende iværksætter – imidlertid næppe kunne opfyldes fuldt ud. Der vil – bl.a. som følge af (lovligt) forfald og vidners udeblivelse mv. – altid være en del forsinkede sager, selv om der sker en hensigtsmæssig arbejds-tilrettelæggelse. Endvidere sætter hensynet til retssikkerheden og overholdelsen af retsplejelovens regler en naturlig grænse for, hvor langt retten kan gå i bestræbelserne på at afkorte sagsbehandlingstiden i volds- og voldtægtssagerne.

På den baggrund har Domstolsstyrelsen opfordret til nedsættelse af en tværgående arbejdsgruppe med repræsentanter for domstolene, politiet, anklagemyndigheden, kriminalforsorgen, forsvarerne og Justitsministeriet i Justitsministeriets regi, der skal overveje behovet og mulighederne for en ændret udformning og/eller anvendelse af målsætninger for sagsbehandlingstiderne i visse straffesager.

3. Voldtægtssager

3.1 Baggrund for målsætningen

Justitsministeriet har på baggrund af en folketingsbeslutning fastsat en målsætning¹ om, at voldtægtssager skal behandles inden for 37 dage.

En voldtægtssag defineres i den forbindelse som:

- Sager om overtrædelse af straffelovens § 216 og forsøg herpå,
- Sager om overtrædelse af straffelovens § 216, jf. § 224 (anden kønslig omgængelse end samleje), og forsøg herpå, samt
- Sager om overtrædelse af § 216, jf. § 225 (kønslig omgængelse med en person af samme køn), og forsøg herpå

Alle sager, der ved modtagelsen er registreret som voldtægtssag, tæller med, uanset om sagen afgøres med en *ubetinget dom*, en *betinget dom*, eller der sker *frifindelse mv.* Kun sager, hvor sagens hovedforhold er tiltalen for overtrædelse af straffelovens § 216, indgår.

3.2 Status for målopfyldelsen i 1. halvår 2008

Tallene for sagsbehandlingstiden i 1. halvår 2008 fremgår af tabellen neden for.

Tabel 1. Voldtægtssager behandlet ved byretterne i 1. halvår 2008

	Voldtægtssager
Alle sager	35
- Under 30 dage	12
- 30-37 dage	11
- 38-60 dage	6
- 61-180 dage	3
- 180 dage og fremover	3

¹ Folketinget vedtog den 4. juni 2004 folketingsbeslutning B 82 om forbedring af voldtægtssofres retsstilling før og under retssagen. I relation til sagsbehandlingstiden ved domstole fremgår det, at "sagsbehandlingstiden for voldtægtssager skal nedbringes og på samme måde som for voldssager være omfattet af en konkret målsætning for sagsbehandlingstiden".

Sammenlagt blev der afgjort 35 sager om voldtægt i 1. halvår 2008. 23 af disse sager blev afgjort inden for 37-dages fristen. Det er en samlet målopfyldelse på 66 %. I 2007 var opfyldelsen 46 % og i 2006 47 %. Målopfyldelsen er således bedre i 1. halvår 2008 end både 2007 og 2006, men baseret på et meget lille talgrundlag.

Styrelsen har foretaget en analyse af årsagerne til, at de 11 sager, der i 1. halvår 2008 *ikke* er blevet afgjort inden for 37 dage, er blevet forsinket. Kun i 4 sager er retten ene- eller medvirkende årsag til, at sagerne er blevet forsinket. Forsvarets forhold er ene- eller medvirkende årsag til, at 5 sager forsinkes. Anklagemyndigheden er ene- eller medvirkende årsag til, at 3 sager forsinkes. Forkyndelse er medvirkende årsag til 2 forsinkelser. Lovligt forfald er eneårsag til 2 udsættelser. Udsættelse er medvirkende årsag i 3 tilfælde. I et tilfælde har det ikke været muligt at angive årsag.

Der kan være forskellige årsager til, at nogle sager må udsættes – og at det som følge heraf ikke er muligt at overholde fristen. Der kan under rettens behandling af sagen blive behov for yderligere bevisførelse, herunder eksempelvis forelæggelse for Retslægerådet, og iværksættelse af (nye) undersøgelser, herunder person- og/eller mentalundersøgelse. Anklagemyndigheden forsøger dog så vidt muligt at have disse ting på plads, inden sagen sendes til retten.

Årsager til fristoverskridelse kan også være, at forsvarer eller anklager ikke kan møde på det af retten foreslåede tidspunkt for behandling af sagen. Overskridelse kan også skyldes, at retten ikke har en ledig retssal eller – mere undtagelsesvis – en ledig plads i kalenderen inden for 37 dage.

4. Voldssagerne

4.1 Baggrund for målsætningen

Justitsministeriet har på baggrund af en folketingsbeslutning fastsat en målsætning om, at særlige voldssager skal behandles inden for 37 dage.

En særlig voldssag defineres i den forbindelse som:

- Sager om overtrædelse af straffelovens §§ 244-246, hvor der er idømt ubetinget frihedsstraf uden at der heri indgår andre lovovertrædelser af væsentlig betydning for strafudmålingen.

4.2 Status for målopfyldelsen i 1. halvår 2008

Der er fra 2007 til 1. halvår 2008 sket en relativ stigning på 9 % i antallet af særlige voldssager ved byretterne, jf. tabel 2.

Som det kan ses i tabel 2 nedenfor, blev der afgjort procentuelt flere sager inden for intervallerne afgjort inden for 37 dage og 2 måneder i 1. halvår 2008 sammenlignet med 2007.

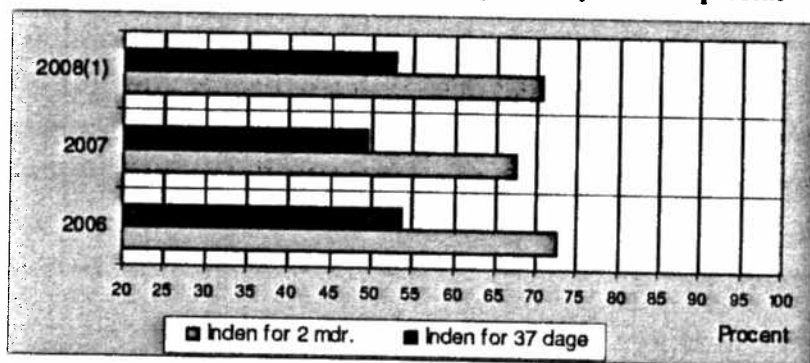
Den seneste udvikling i målopfyldelsen er også illustreres grafisk i figur 1.

Tabel 2: Antal særlige voldssager ved byretterne i perioden 2006-2008(1)

Sager/procent	2006	2007	2008(1)
Antal sager	1.686	1.653	902
heraf inden for 30 dage	35	32	30
heraf inden for 37 dage	54	50	53
heraf inden for 60 dage	73	67	71
heraf inden for 180 dage	97	95	94

Note: Akkumuleret procentdel af de særlige voldssager, der er afgjort inden for henholdsvis 30 dage, 37 dage, 60 dage og 180 dage.

Figur 1. Afgørelsestider for særlige voldssager ved byretterne i procent

Note: Figuren er baseret på data fra tabel 2.

Den gennemsnitlige afgørelsestid for alle særlige voldssager (sager afgjort såvel inden for som efter 37-dages fristen) i 1. halvår af 2008 er **63 dage**. Tallet var tilsvarende **63 dage** i 2007 og **55 dage** i 2006.

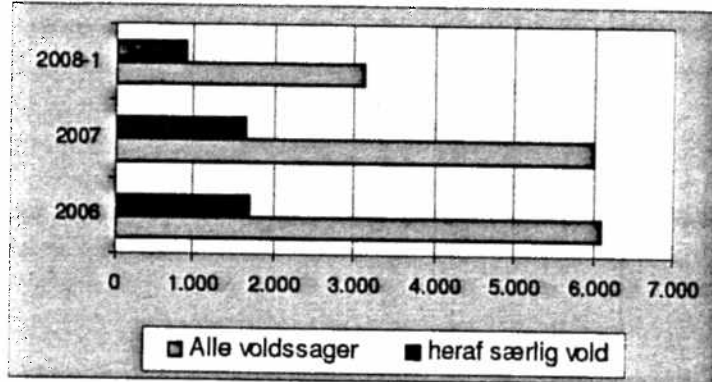
Det er imidlertid ikke kun de 902 registrerede særlige voldssager, som har fået særlig prioritet ved byretterne i 1. halvår 2008. Byretterne prioriterer alle sager efter straffelovens §§ 244-246, da det ved modtagelsen i sagens natur er uvist, om sagen vil føre til domfældelse, herunder om der vil blive idømt en ubetinget frihedsstraf.

De sager, hvor der ikke idømmes en ubetinget frihedsstraf – er således også blevet behandlet som hastesager, men indgår ikke i opgørelsen af de særlige voldssager.

I 1. halvår 2008 afgjorde byretterne i alt 3.112 *voldssager*, der i medfør af voldspakken blev særligt prioriteret ved modtagelsen. Til sammenligning var dette tal 2.937 i 1. halvår 2007. Ca. 29 % af de afgjorte sager i 1. halvår 2008 – svarende til 902 sager – blev afgjort med ubetinget frihedsstraf efter straffelovens §§ 244 - 246, uden at der heri indgik andre lovovertrædelser af væsentlig betydning for strafudmålingen.

Der er således afgjort lidt flere *voldssager* i 1. halvår 2008 sammenlignet med 1. halvår 2007. En lidt større del af disse sager er afgjort som *særlige voldssager*; dvs. efter § 244-246 og med ubetinget fængselsstraf.

Figur 2. Antallet af volds- og særlige voldssager i 2006-2008-1

4.3 Den særlige voldsundersøgelse

Den *særlige voldsundersøgelse* har til formål at kortlægge, hvad årsagerne er til, at en del af voldssagerne ikke overholder den fastsatte målsætning om sagsbehandlingstiden, idet retten som led i behandlingen af de enkelte sager skal angive, hvad årsagen er, hvis en særlig voldssag ikke afgøres inden for fristen.

I 1. halvår 2008 er der indberettet oplysninger om i alt **426 særlige voldssager**, der ikke har kunnet afgøres inden for de 37 dage.

4.3.1 Årsager til afgørelsestid over 37 dage

I 1. halvår 2008 var retten eneårsag eller medvirkende årsag til fristoverskridelsen i **19 %** af sagerne. I 2007 var retten eneårsag eller medvirkende årsag til fristoverskridelsen i hele **36 %** af sagerne. I 2006 – året før reformen trådte i kraft – var byretterne eneårsag eller medvirkende årsag til fristoverskridelserne i **22 %** af de sager, der ikke blev afgjort inden for 37 dage. Det er således ikke alene lykkedes for retten at nedbringe sin andel i ene- eller medvirkende årsag til at forsinke sagerne markant i 1. halvår 2008 sammenlignet med 2007, men endda at bringe det *under* niveauet i 2006.

Tallene for andre forhold, der har været eneårsag eller medvirkende årsag til at forsinke sagerne, fremgår af tabel 3. Den mest markante udvikling er, at retten er eneårsag til at forsinke sagerne i et langt mindre antal sager i 2008 end i 2007. En anden markant udvikling er, at forsvaret i markant flere sager end i 2007 anføres som årsag til, at forsinke de særlige voldssager.

I 65 % af de sager (1. halvår 2008), hvor rettens forhold medvirker til at forsinke sagsbehandlingstiden, er årsagen, at det ikke er muligt at finde en ledig tid i rettens kalender inden for fristen. I de resterende sager skyldes forsinkelsen enten, at der ikke var ledige retssale (2 %) eller andre årsager (37 %) eller en kombination af disse grunde.

Tabel 3: De særlige voldssager ved byretterne med en afgørelsestid på mere end 37 dage set i forhold til hovedaktører og andre årsager til forsinkelse

Procent	2006		2007		2008(1)	
	Eneårsag	Medvirk.	Eneårsag	Medvirk.	Eneårsag	Medvirk.
Retten	12	9	27	9	14	5
Anklagemynd.	10	11	12	10	9	12
Forsvarer	20	16	13	14	23	17
Forkyndelse	3	6	2	5	4	8
Udeblivelse	3	5	3	6	2	7
Lovligt forfald	6	9	4	6	5	6
Udsættelse	11	15	9	13	13	13
Andre forhold	1,2	4	1,4	3	0,2	3
I alt	66	34	71	29	70	30

Note: Det fremgår af tabellen for 2006 til 2008(1), i hvilket omfang den enkelte aktør/årsag procentvis er henholdsvis eneårsag og medvirkende årsag til forsinkelser. Medvirkende *i alt* er fundet residuelt, således at alle forsinkede sager fratrukket alle de sager med kun én årsag til forsinkelsen giver det antal sager procentuelt, hvor der er flere medvirkende årsager til at forsinke sagerne.

4.3.2 Særlig fokus på retternes forhold

Som nævnt under pkt. 3.2 har retterne i 1. halvår af 2008 i alt registreret 902 særlige voldssager. I forhold til den samlede mængde af særlige voldssager har retterne i 6 % – svarende til 58 sager – været eneårsag til, at målsætningen om en sagsbehandlingstid på højst 37 dage ikke er blevet opfyldt. Retten har i 82 sager – svarende til 9 % af alle særlige voldssager – været eneårsag eller medvirkende årsag til forsinkelsen.

Til sammenligning afgjorde retterne i 1. halvår 2007 776 sager. I den periode var retterne i 23 % – svarende til 180 sager – ene- eller medvirkende årsag til, at en målsætning om 37 dage ikke blev opfyldt. Af disse 180 sager i 1. halvår 2007 var retten i 139 sager – svarende til 18 % af alle særlige voldssager i den periode – *eneårsag* til forsinkelsen.

Retten er således i markant færre sager årsag til at forsinke de særlige voldssager i 1. halvår 2008 sammenlignet med 1. halvår 2007.

En nærmere analyse af tallene viser, at 36 % af de sager i 1. halvår 2008, hvor retten har været eneårsag til en forsinkelse, er blevet afgjort inden for 50 dage, dvs. inden for 14 dage efter fristens udløb. Overskridelserne for flertallet af de sager, der er forsinket som følge af rettens forhold, har således været betydelige, men situationen er dog bedre end i 2007, hvor det kun var 29 % af de sager, hvor retten har været eneårsag til en forsinkelse, der blev afgjort inden for 50 dage.

4.4 Landsretterne

For at få et fyldestgørende billede af domstolenes afgørelsestider i voldssager har landsretterne siden 1. januar 1997 indberettet afgørelsestiderne i ankesager om vold. Disse tal supplerer voldsundersøgelsen for byretterne. Tallene fremgår af tabel 4. Antallet af særlige voldssager behandlet ved landsretterne under et er faldet fra 2006 til 2007 og igen fra 2007 til 2008.

Landsretterne under et har i 1. halvår 2008 behandlet relativt flere sager inden for 2 måneder og 6 måneder end i 2007.

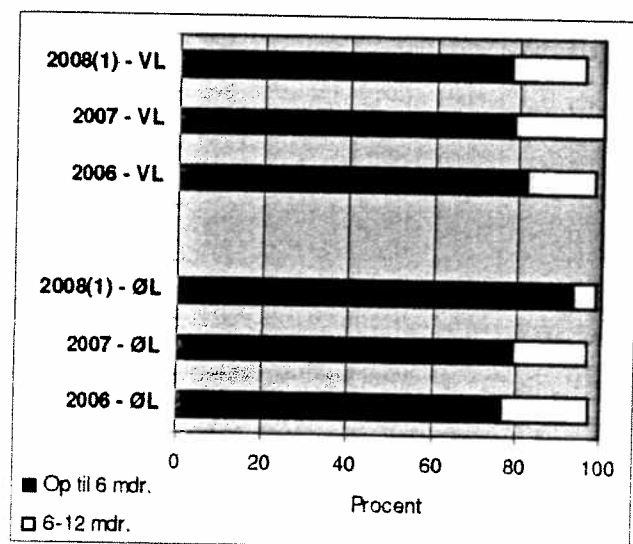
Hvis man ser på andelen af sager, der afgøres under 2 måneder, har der været den samme positive udvikling ved landsretterne. Fra ca. 13 % i 2006 til ca. 20 % i 1. halvår 2008. Hvis man derimod ser på afgørelsestid over et halvt år, adskiller retterne sig fra hinanden. I Østre Landsret er det lykkedes at nedbringe antallet af sager, hvor afgørelsestiden er længere end et halvt år, idet 21 % af sagerne i 2007 havde en længere sagsbehandlingstid end et halvt år mod kun 7 % i 1. halvår 2008. Set over en årrække afgør Østre Landsret stadig flere sager inden for 6 måneder. Vestre Landsret har ikke gennemgået samme udvikling. Udviklingen ses af figur 3 nedenfor.

Tabel 4: Landsretternes afgørelsestider for særlige voldssager i perioden 2006 til 1. halvår af 2007. Procentdel af de særlige voldssager, der er afgjort inden for henholdsvis 2 måneder, 2-6 måneder, 6-12 måneder og over et år

Antal Procent	Vestre Landsret			Østre Landsret		
	2006	2007	2008(1)	2006	2007	2008(1)
<i>Antal sager i alt</i>	189	161	90	353	367	171
<i>Under 2 måneder i %</i>	13	16	19	13	15	20
<i>2-6 måneder i %</i>	69	63	59	63	64	73
<i>6-12 måneder i %</i>	16	21	18	21	18	6
<i>Mere end et år i %</i>	2	0	4	3	3	1
	100	100	100	100	100	100

Denne udvikling i 1. halvår 2008 skal dog ses i sammenhæng med et faldende antal afsluttede særlige voldssager i Østre Landsret og et stigende antal afsluttede særlige voldssager i Vestre Landsret.

Figur 3: Procentdel af de særlige voldssager i perioden fra 2006 til 1. halvår 2008 afgjort inden for henholdsvis 0-6 måneder og 6-12 måneder ved henholdsvis Vestre Landsret og Østre Landsret

Bilag

Bilag 1: Afgørelsestider ved byretterne i 1. halvår 2008

Bilag 2: Voldtægtssager 1. halvår 2008

Bilag 1: Afgørelsestider ved byretterne i 1. halvår 2008

Afgørelsestid for straffesager efter straffelovens §§ 244-246, hvor der er idømt en ubetinget frihedsstraf, uden at der heri indgår andre lovovertrædelser af væsentlig betydning for strafudmålingen (særlige voldssager)

Afgørelsestid:	SÆRLIGE VOLDSSAGER							Andel (%) afgjort	
	Sager i alt	ANTAL SAGER AFGJORT INDENFOR...					inden 37 dage	inden for 60 dage	
		0-29 dg.	30-37 dg.	38-60 dg.	61-180 dg.	>180 dg.			
ALLE BYRETTER	902	268	208	162	214	50	52,8	70,7	
Hjørring	34	11	15	6	2	0	76	94	
Aalborg	36	11	12	4	9	0	64	75	
Randers	44	16	9	5	8	6	57	68	
Århus	48	9	6	8	22	3	31	48	
Viborg	27	10	9	2	2	4	70	78	
Holstebro	34	9	6	7	11	1	44	65	
Herning	15	6	2	4	3	0	53	80	
Horsens	18	8	2	3	5	0	56	72	
Kolding	30	5	8	10	6	1	43	77	
Esbjerg	44	17	7	4	10	6	55	64	
Sønderborg	40	16	9	7	6	2	63	80	
Odense	65	28	11	12	12	2	60	78	
Svendborg	52	12	17	14	6	3	56	83	
Nykøbing Falster	24	2	12	4	6	0	58	75	
Næstved	34	6	13	7	6	2	56	76	
Holbæk	36	4	8	5	16	3	33	47	
Roskilde	46	20	8	5	11	2	61	72	
Hillerød	51	21	16	9	4	1	73	90	
Helsingør	31	13	7	5	5	1	65	81	
Lyngby	11	10	1	0	0	0	100	100	
Glostrup	59	7	13	17	19	3	34	63	
Frøderiksberg	31	8	3	9	10	1	35	65	
København	71	3	10	14	35	9	18	38	
Bornholm	21	16	4	1	0	0	95	100	

Bilag 2: Voldtægtssager 1. halvår 2008

Afgørelsestid m.v.	SAGER I ALT	SAMLET MÅLOPFYLDELSE	DOMSMANDSSAGER					MÅLOPFYLDELSE	TILSTÆLSESSAGER	
			AFGJORT INDEN FOR...						AFGJORT INDEN FOR...	MÅLOPFYLDELSE
			< 30 dg.	30-37 dg.	38-60 dg.	61-180 dg.	>180 dg.			
ALLE BYRETTER	39	65,7%	11	11	6	3	3	64,7%	1	100%
Hjørring	1	100%	1							
Aalborg	2	50%	1				1			
Randers	2	50%			1					
Århus	1	100%		1					1	
Viborg	2	50%		1			1			
Esbjerg	1	100%	1							
Sønderborg	2	50%			1	1				
Odense	2	100%	2							
Svendborg	6	83,3%	2	3	1					
Næstved	4	100%	3	1						
Holbæk	1	0,0%					1			
Roskilde	1	0,0%			1					
Hillerød	1	100%		1						
Helsingør	3	66,7%	1	1	1					
Lyngby	1	100%		1						
Glostrup	2	0,0%			1					
København	3	33,3%		1					2	

Note: Der er kun medtaget retter, der har behandlet voldtægtssager